

Blutenlese. Französische Seiden des 18. Jahrhunderts aus dem Besitz des Deutschen Textilmuseums Krefeld, oprac. Brigitte Tietzel, współprac. Ruth Gasthaus, wstęp Carl Wolfgang Schümann, Krefeld 1987, ss. 174, ryc. 158, w tym 4 barwne.

Z bogatych zbiorów muzeum w Krefeld autorka katalogu francuskich wzorzystych tkanin jedwabnych wybrała 154 zabytki, dając ich obszerne opracowanie zarówno pod względem analizy ornamentu jak i techniki, według kwestionariusza

przygotowanego w międzynarodowym ośrodku badań nad dawnym włókiennictwem w Lyonie. Kluczem do wyboru zabytków były zdobiące je motywy roślinne. Przeważają one zresztą we wzorzystym tkactwie XVIII w. Katalog otwiera prezentacja tkanin o wzorach typu *bizarre*. Wspólną cechą tych wyrobów, pochodzących z lat 1695—1720, jest niepokój układu kompozycyjnego i fantastyka daleka od barokowego naturalizmu. Z lat 1700—1725 pochodzi grupa tkanin z koronkowymi wstęgami, zaś z okresu 1730—1750 wyroby z ornamentami noszące cechy barokowego naturalizmu. Wśród tkanin prezentowanych w wydawnictwie znalazło się też dziewięć projektowanych przez słynnego Jean Revela około 1735 r. Osobną część katalogu stanowią tkaniny o wzorach chińskich i figuralnych z pierwszej połowy XVIII w. oraz wzory kwiatowe ułożone faliście czy też przypominające wstęgi. Ten typ ornamentu przekształcił się stopniowo w falisty układ kompozycji roślinnych wzdłuż tkaniny. Ornament ten kojarzył się z grzędami kwiatowymi, stąd jego nazwa: wzory parterowe. W końcowej części katalogu opisano rzadziej publikowane drogiety jedwabne o wyrazistych fakturach z drobnym układem sieciowym.

Omawiane wydawnictwo wnosi nowe informacje do historii ornamentu i technik stosowanych we wzorzystym tkactwie francuskim XVIII w. Wyjątkowo szeroko uwzględnia ono tańsze tkaniny odzieżowe. Jest również wyposażone w nową redakcję słowniczka terminów technicznych.

I. Turnau